

CZECHTEK 1994 - 2006

KRONIKA ČESKÉ FREETEKNO
SCÉNY ZACHYCENÁ
PROSTŘEDNICTVÍM
JEJÍHO TEKNIVALU

ALEF PRAŽSKÝ

CZECHTEK 1994 - 2006

Kronika české freetekno scény zachycená prostřednictvím jejího
teknivalu

Chronicle of Czech freetekno scene seen through its teknival

Alef Pražský

Praha, 2017

Všeobecný popis Czechteku / *General description of Czechtek*

Czechtek byl největším festivalem freetekno scény v České republice. Konal se každoročně od roku 1994 pravidelně poslední víkend v červenci. Zatím poslední byl Czechtek 2006, v roce 2007 se nekonal a na oficiálních stránkách se objevilo prohlášení o tom, že se už pravděpodobně žádný další ročník neuskuteční.

V počátcích šlo o akci pro desítky nebo stovky lidí, později se rozvinul ve velký festival pro tisíce lidí z různých zemí Evropy (až 40 000 v roce 2003), nicméně stále si uchoval svou původní atmosféru. Hudebně šlo o festival různých nezávislých odnoží elektronické hudby s převahou freetekna.

Czechtek vyvolal značnou veřejnou diskuzi. U Czechteku neexistoval oficiální pořadatel a neplatilo se vstupné; byl pořádán tak, že každý účastník spontánně přispíval k chodu festivalu. Příznivci poukazovali na svobodnost a nekomerční povahu takového přístupu, kritici naopak na to, že tak rozsáhlá akce nemůže bez organizovaného řízení splnit požadavky platných zákonů (hygienické limity, bezpečnost účastníků, lékařská služba, ochrana přírody a soukromého vlastnictví atd.).

Tyto spory zpravidla vedly (či byly využívány jako záminka) ke střetům s policií – v letech 2004 a 2005 a částečně i v roce 2001 byl rozeznán. Pořadatelé a účastníci to považovali za přehnané, dle jejich názoru reálné škody způsobené festivalem nejsou velkého rozsahu, místo je vybíráno s ohledem na co nejmenší rušení okolních obyvatel a po akci bývá zpravidla uklizeno. Majitelé a nájemci daných pozemků to však obvykle viděli jinak, v případě státu dotovaných ekologicky obhospodařovaných luk se soudí až o statisícové částky, často mnohanásobně přesahující cenu pozemku.

Účastníci Czechteku na něm nejvíce oceňovali specifickou atmosféru svobody, kterou prý na jiných akcích nebo obecně ve společnosti šlo jen těžko zažít. Nebylo potřeba žádných organizátorů a vše probíhalo spontánně, každý účastník ze svobodné vůle přispíval k fungování festivalu (hudební produkce, bary, úklid). Neexistence omezení umožňovala naplno prožít radost z hudby a tance, mezi účastníky nevznikaly skoro žádné konflikty – atmosféra byla uvolněná a tolerantní. Czechtek bylo možné vnímat jako živelnou kmenovou oslavu. Odpůrci takový výklad odmítají a takovou svobodu označují jako anarchii.

Czechtek nabízel freetekno, jungle, ragga a reggae, hip hop, ska, world music a další nezávislé styly. Hrál se z soundsystémů: skupina lidí vlastníci hudební aparaturu a dodávky nebo nákladní auta, přijela, aparaturu sestavila a hrála. DJ většinou nebyl vidět a byl lidem neznámý, stejně tak autor hudby – jejich motivací nebyl zisk nebo popularita, proto je freetekno scéna víceméně

anonymní. Lidem jde o samotnou hudbu a vědí, co bude který soundsystem hrát.

Většina systémů (hlavně v noci) hrála freetekno – rychlou repetitivní hudbu kolem 180 BPM, která byla často minimalistická nebo s psychedelickými zvuky. Na tanečníky měla silný hypnotický účinek – posluchači běžně protančili před mohutnou stěnou reproduktorů celou noc, mnohdy i ve stoprocentně střízlivém stavu. Zážitek doplňovaly stroboskopy, projekce a dekorace. Mechanismus tohoto působení není jasný, zřejmě nejlepším vysvětlením je analogie s dávnými rituály s bubnováním a tancem, každopádně nejspíš právě toto přitahuje na freetekno akcích tolik lidí.

Czechtek se často pohyboval na hraně zákona. Pořádat Czechtek zcela oficiálně (nájem, hygiena, pořadatelská služba) by zřejmě vyžadovalo vybírat vstupné a rozdělit role účastníků na pořadatele a konzumenty, což je v rozporu se samotnou podstatou akce. Navíc v některých ročnících se nedařilo získat pro konání Czechteku pozemek se souhlasem majitele či uživatele, což bylo důvodem pro ukončení akce policií. Nejčastější příčinou bývaly stížnosti okolních obyvatel na hluk nebo stížnosti majitele nebo nájemce pozemku. Naopak některé ročníky (2002, 2003) proběhly poklidně na legálním místě a policie oblast pouze monitorovala.

Z těchto důvodů byla organizace značně konspirativní, informace byly šířeny osobně a zveřejňovány na poslední chvíli na internetu (v posledních letech konání festivalu bylo místo konání včetně mapky zveřejněno dříve v oficiálních médiích). Organizátoři

nebyli známi. O společné záležitosti se starala skupina lidí, kde každý měl na starosti jenom část a možná šlo každý rok o někoho jiného. Odpovídalo to kmenovému uspořádání celé akce a důvodem byla nepochybně i ochrana před nechtěným zájmem policie. Na Czechteku byla také běžná konzumace drog (převážně tzv. měkkých), což bylo považováno další důvod nelegálnosti akce.

Název Czechtek se poprvé objevil až v roce 1999 v Mimoni, dřívější ročníky se označovaly buď jménem přilehlé obce (Hostomice a Stará Huť) či obecně (free festival, tekno festival, teknival).

Pro Czechtek 2005 organizátoři získali povolení k používání 13,5 ha pozemku, podle názoru policie však účastníci nerespektovali hranice tohoto pozemku a používali nebo poškozovali i okolní, jejichž majitelé reagovali na základě telefonátu policie podáním trestního oznámení (což je prezentováno jako jeden z hlavních důvodů policejního zákroku). Dle názoru účastníků je policie na cizí pozemky vytlačila zejména zablokováním přístupových cest k pronajatému pozemku. Mainstreamová média byla zprvu kritizována za jednostranné informace a prezentování výhradně negativních aspektů akce (drogy, znečištění, stížnosti místních obyvatel, v záběrech se prý objevují převážně ti nejhůře vypadající účastníci atd.); po sporech následujících policejní zásah na Czechteku 2005 se však ve zpravodajství objevila i kritika policejního zásahu a názory samotných účastníků.

Pět let po Czechteku v Mlýnci na Tachovsku (2005) se soud definitivně zastal dvou účastníků, kteří si stěžovali na postup

policie. Ministerstvo vnitra se jim musí omluvit a za neadekvátní zásah policie jim musí zaplatit 100 tisíc korun.

Zde je znění „Prohlášení o ukončení Czechteku“, které bylo umístěno v září 2006 na www.czechtek.freetekno.org :

„Prohlášení

Vzhledem k tomu, že situace kolem CZTK je dále neudržitelná, došli zástupci české freetekno komunity k tomuto radikálnímu rozhodnutí. Letos a s největší pravděpodobností už ani nikdy v budoucnu se žádná akce v rozsahu a pod názvem CZECHTEK neuskuteční.

A to z těchto důvodů:

- Postupná likvidace původních myšlenek freetekna
- Parazitismus subjektů nesouvisejících se scénou včetně valné většiny samotných účastníků.
- Neschopnost a neochota respektovat elementární principy chování ve svobodném prostoru

K prohlášení se připojili: Oktekk, Strahov, NSK, AKA.IO, Komatsu, Spiritual, Mayapur, Layka, Pentatonika, Merkur, Fatal Noise, Matchbox, Luxor, Cirkus Alien, Vosa, Bazooka, Koryto, Shamanic, Zuqwa, Czajovna, Figura, Machine Works, Metro, Ultimate Crew, Basswood, Mutaphone, FDM, Jednota, TMC, NabaziGangoo, Massive Elementz, UANDU Tribe, MHD, Hondzik Sound, Witacid, Iluzor, Detox23, Pandemic, Spectro,

Radiator, Swampsound, Gummo, EskanoiZZe, Tsunami, Yaga, Synthetik, MiMiK, Squakka, Mandala, Alkaline, Dynamodestroy, Triptekk, Tekkirk, Remek, FSS, Shadow cabaret, Invaders, Mushroom, Bassmekk, Swazarm, Techamin, Laydakk, Othersidesystem, Inkognito, T2B a další.“

13. ročník / *13th year* : Czechtek 2006

Datum / *Date*: 28. 7. – 2. 8. 2006

Místo / *Place*: Mašfov, vojenský újezd Hradiště, Doupovské hory

Počet účastníků / *Number of participants*: 40 000 - 50 000

Počet soundsystémů / *Number of soundsystems*: 132 soundsystémů na 68 stages (*132 soundstems in 68 stages*), 108 CZ, 11 FR, 4 DE, 4 UK, 3 AT, 2 NL

Pozemek / *Land*: řádně pronajatý, Vojenský újezd, smlouva s Armádou ČR / *properly rented land, contract with Army of Czech Republic*

Policejní účast / *Police participation*: Policie ČR pouze řídila dopravu v okolí, vojenská policie se v malém počtu též účastnila, spolupráce s policií bez problémů / *Police was only managing transport in the surroundings, there was a small unit of Military police, no problems in cooperation with police.*

Mediální pokrytí / *Media coverage*: Střední, Czechtek mezi pravidelnou „letní“ agendou médií, komentáře pozitivní, s několika výjimkami / *Medium media coverage, Cztk was between „standard summer agenda“, mostly positive comments, with some exceptions*

Leták / *Flyer*:

Report

Czechtek se tenhle rok hodně povedl. Tohle tvrzení se dá podpořit fakty:

- Zúčastnily se ho prakticky všechny domácí svobodné kmeny, zahraničních bylo letos méně než minulé roky (158 soundsystémů na 74 stagich, z toho 11 zahraničních), naopak objevily se desítky nových českých systémů.
- Konal se na dostatečně velkém pozemků (víc jak 70 ha) v pěkném lesnatém prostředí vojenského prostoru Hradiště.
- Přijelo na něj 40 000 lidí, čímž se stal největším letošním festivalem v Čechách a jednou z největších „Do-It-Yourself“ akci v historii, srovnatelnou velikosti třeba s Castlemortonem nebo jinými legendami téhle scény.

- Pozemek byl řádně pronajatý od Armády ČR, takže pruda že strany policie a armády byla minimální. V průběhu jednání, která trvala od minulého podzimu, se ukázalo, že Armáda ČR se rychle mění v profesionální organizaci, která má v čele schopné a pragmatické manažery, zatímco vedení Policie ČR v tomto vývoji stále dost pokulhává. I přesto byla spolupráce s konkrétními policisty a vojáky na místě bez problémů.
- Počasí bylo perfektní, slunce svítilo, občas zapršelo, takže riziko požáru bylo minimální, úpalu bylo taky minimum. Důležité bylo, že noci byly teplé, takže se dalo spát venku bez spacáku.
- Hudebně byl hodně pestrý, systémy hrály vše od pomalých breakbeatu, reggae a hiphopu přes tekno, hardcore a minimal až po breakcore a speedcore, prostě každý si vybral. Vystoupilo tam taky několik živých kapel a livesetu.
- Soundsystemy zajistily na svoje náklady soukromou zdravotnickou službu TransHospital (která se výborně osvědčila a ošetřila přes 190 drobných zranění a kolapsů), dále pitnou vodu v cisternách, hasiče, záchody TOI-TOI a úklid odpadků na pozemku. Dále poprvé skutečně fungovalo vykazování komerčních stánkařů z areálu a výběr příspěvku na zdravotníky, pitnou vodu a úklid. Fakt, že tyto věci byly zorganizovaný, nijak nenarušoval „free atmosféru“ teknivalu a velké díky patří všem jednotlivcům i systémům v „Alianci 23“, která toto zajišťovala.

Takže shrnuto a podtrženo, Czechtek letos splnil několik funkcí:

- Byl místem setkání celé místní „Do-It-Yourself“ scény, místem předávání myšlenek a energii. Měl velice příjemnou, relaxovanou

atmosféru, agresivita byla minimální, všichni přijeli si to užít a radovat se ze života, z léta, z muziky a z lidí okolo.

- Stal se opět místem setkávání s vlivy, že zahraničí, cizí soundsystemy vnášejí na tuto scénu úplně jinou atmosféru, která ji hodně obohacuje a posunuje dál.

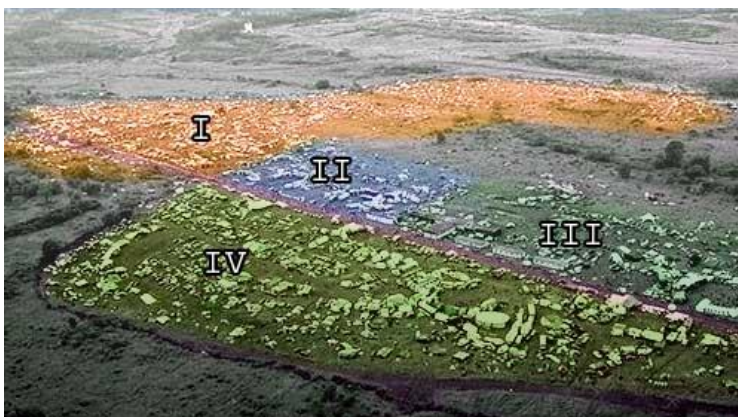
- Jeho další a možná nejdůležitější funkci je rozšiřování této scény o další „konvertity“, tedy lidí, kteří přijedou poprvé na Czechtek a tam vidí, že tato „Do-It-Yourself scéna“ je to správné místo pro jejich seberealizaci a svobodné vyjádření. Takový teenager se vrátí nadšený z technivalu do svého města, založí s partičkou kámošů malý soundsystem a další buňka alternativní kultury je na světě. Tímto vývojem jsme si asi prošli prakticky všichni a tento ročník byl v tomhle ohledu hodně přínosný.

Czechtek tedy opět ukázal, že alternativní undergroundová kultura je v Čechách stále živá, vyvíjí se a rozšiřuje. Také ukázal, že pokud policie a ostatní státní orgány do jeho průběhu nezasahují, tak je v takovéto „zóně dočasně autonomie“ možno velice dobře existovat a bavit se i bez vnějších pravidel a zákazu. Proto se mi tam líbilo a už teď cítím trochu nostalgie, protože to možná byl Czechtek poslední.

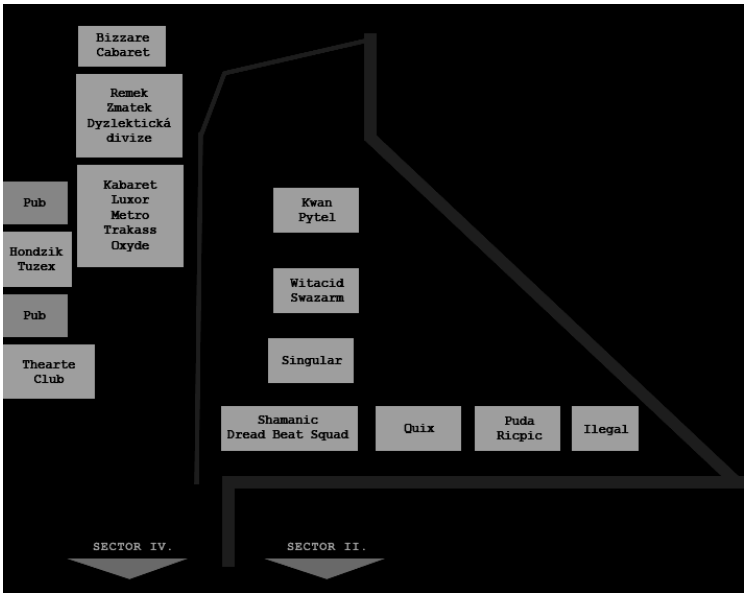
Mapa / *Map*

Link na interaktivní mapu na netu / *Link to the interactive map on Internet:* <http://www.hypno.cz/Czechtek-2006-map/>

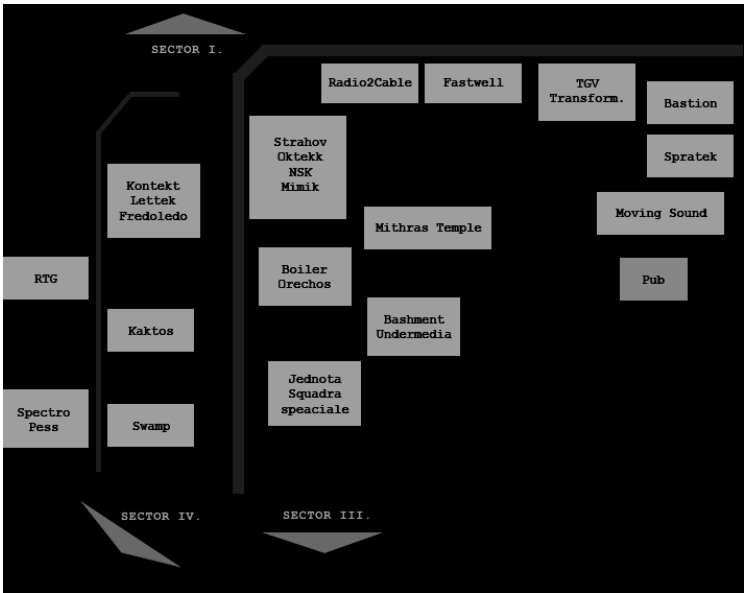
Mapa se skládá ze 4 sektorů: / *Map consists of 4 sectors:*

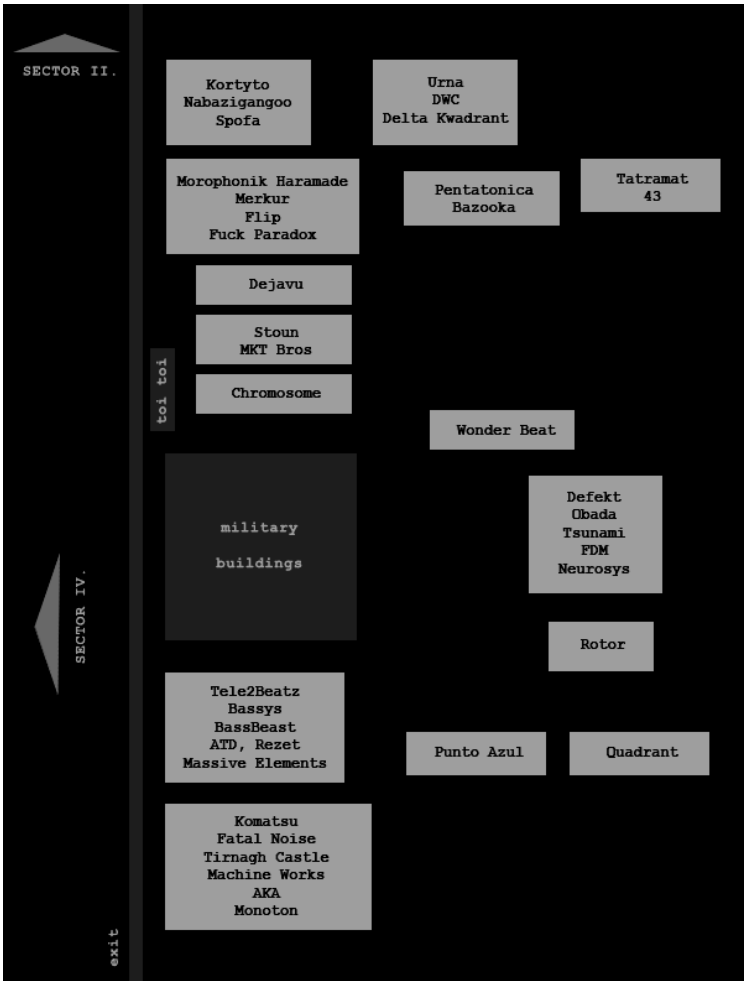
Sector 1

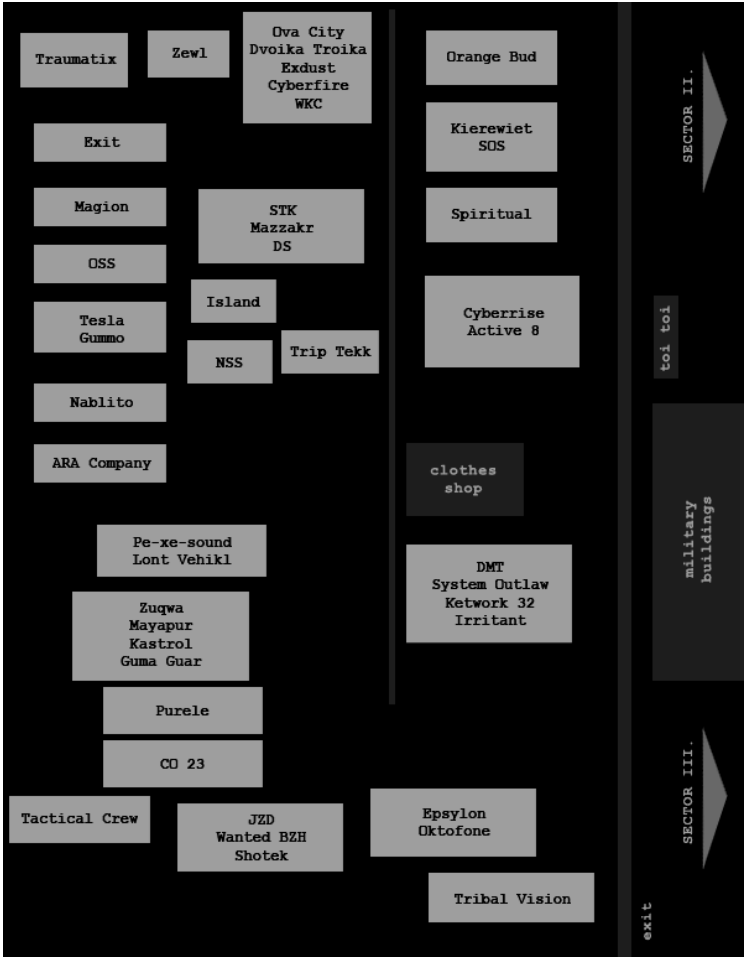
Sector 2

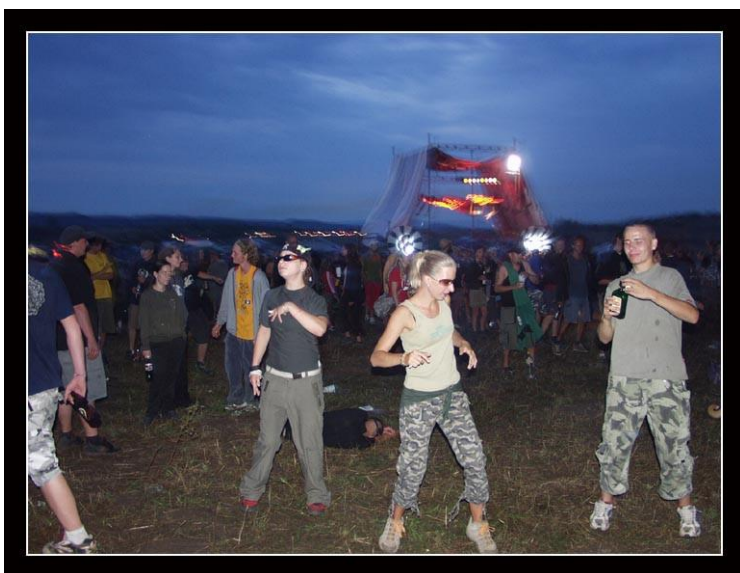
Sector 3

Sector 4

Fotky / *Photos*

Link na kompletní galerii fotek / *Link to the entire photo gallery:*
<http://www.hypno.cz/czechtek06/>